

Praten over behandelwensen en behandelgrenzen

Samen met uw arts kunt u behandelgrenzen afspreken. U kunt bij uw arts aangeven of u bepaalde medische behandelingen beslist niet wilt ondergaan. Uw arts kan u ook vragen naar uw wensen. Het is voor u en voor uw zorgverleners belangrijk om van tevoren goed na te denken over eventuele behandelgrenzen. U leest in deze folder meer over behandelgrenzen en de verschillende mogelijkheden.

Wat is een behandelgrens?

Het is mogelijk dat u vanwege een gezondheidsprobleem een bepaalde behandeling krijgt voorgesteld. U kunt daarbij uw wensen doorgeven en aangeven hoe ver u wilt gaan met de behandeling. Ook uw arts kan aangeven dat in uw situatie bepaalde behandelingen niet zinvol zijn. Als er besloten wordt bepaalde behandelingen niet meer uit te voeren, dan noemen we dat een behandelgrens of behandelbeperking. Het is belangrijk om u te realiseren dat alle overige behandelingen nog steeds hetzelfde zullen zijn en uitgevoerd zullen worden.

Welke behandelgrenzen zijn er?

- Niet-reanimeren: bij een hartstilstand geen pogingen meer doen om het hart weer op gang te brengen.
  - Niet beademen: de ademhaling niet kunstmatig overnemen met een beademingsmachine.
  - Geen opname op de Intensive Care voor zeer intensieve behandeling.
- Over deze behandelingen worden altijd afspraken vastgelegd in het patiëntendossier.

Andere behandelingen waarover afspraken gemaakt kunnen worden zijn bijvoorbeeld hartbewaking, dialyse (nierfunctie vervangende therapie), operaties of bloedtransfusies.

Redenen voor een behandelgrens

Redenen om te besluiten tot een behandelgrens zijn divers maar vooral persoonlijk. Enkele voorbeelden:

- Ernstig zieke patiënten met een kleine kans op genezing kunnen besluiten tot niet-reanimeren.
- Mensen op hoge leeftijd en/of, mensen met veel lichamelijke en/of geestelijke klachten kunnen besluiten dat zij niet meer gereanimeerd willen worden, geen belastende of levensverlengende behandeling willen krijgen.
- Bij ernstig zieke patiënten kan de arts onder bepaalde omstandigheden aangeven dat een opname op de Intensive Care niet meer zinvol is omdat dit de kansen op overleving niet zal verbeteren.

Wanneer wordt een behandelgrens afgesproken?

In principe doen onze zorgverleners er alles aan om patiënten te genezen. Als er geen behandelgrenzen zijn afgesproken, zullen artsen u reanimeren bij een hartstilstand of u opnemen op de Intensive Care (IC) voor beademing en / of andere intensieve en ingrijpende behandelingen. Een behandelgrens kan worden afgesproken omdat u zelf niet wilt dat bepaalde behandelingen worden toegepast of omdat uw arts bepaalde behandelingen niet zinvol vindt in uw situatie.

In beide gevallen bespreekt u (als patiënt of als vertegenwoordiger) samen met uw arts de behandelgrenzen. U maakt daar met de arts afspraken over en deze legt de afspraken schriftelijk vast.

Wanneer kan ik een behandelgrens bespreken?

U kunt altijd met uw arts spreken over behandelgrenzen. Een besluit nemen om niet te reanimeren of te starten met een andere behandeling is niet eenvoudig. Toch kan het juist zinvol zijn om hier op een rustig moment over na te denken en dit te bespreken. We raden u aan om daarom op tijd met uw arts te spreken over uw wensen ten aanzien van bepaalde behandelingen. Ook tijdens een poliklinische afspraak kunt u dit ter sprake brengen.

Wat doet de arts met mijn besluit?

Het besluit om een bepaalde behandeling niet te willen bespreekt u met uw arts. De afgesproken behandelgrens en eventuele latere wijzigingen worden vastgelegd in uw elektronisch patiëntendossier. Alle zorgverleners die in het ziekenhuis betrokken zijn bij uw behandeling kunnen dit dossier inzien. In het geval uw patiëntendossier wordt gedeeld met de huisarts, worden de afspraken over behandelgrenzen ook gedeeld. Uw huisarts is dan ook op de hoogte.

Wel of niet-reanimeren

De meest bekende behandelgrens is 'niet-reanimeren'. Daarom besteden we er in deze folder extra aandacht aan.

Wat is reanimeren?

Er is altijd een kleine kans dat iemand een hartstilstand of ademstilstand krijgt. Reanimatie is de behandeling die dan kan worden toegepast. Daarmee proberen we het hart en de ademhaling weer op gang te krijgen. Hierbij gebruiken we hartmassage, kunstmatige beademing, medicijnen en soms elektrische schokken. Een reanimatie is een ingrijpende gebeurtenis die vaak slechts een kleine kans van slagen heeft. Dat is zeker het geval als de gezondheidstoestand van de patiënt ten tijde van de reanimatie matig is, als de patiënt een hoge leeftijd heeft of als de reanimatie buiten het ziekenhuis plaatsvindt. Een aantal reanimaties kent ernstige restverschijnselen. Hoewel het hart weer gaat kloppen en de patiënt blijft leven, is er door zuurstofgebrek zoveel schade opgetreden, met name in de hersenen, dat blijvend bewustzijnsverlies of ernstig invaliderende beperkingen het gevolg zijn.

Waarom aandacht voor niet-reanimeren?

Als een patiënt niet wordt gereanimeerd, komt hij/zij bij een hart- of ademstilstand te overlijden. In het ziekenhuis wordt iemand in principe gereanimeerd, tenzij:

- hij/zij zelf heeft besloten geen reanimatie te willen. Dit besluit is dan tevoren besproken met de behandelend arts en is genoteerd in het patiëntendossier.
- De behandelend arts op medische gronden besluit om voor een niet-reanimeren beleid te kiezen. Bij sommige patiënten met ernstige onderliggende aandoeningen en/of zeer hoge leeftijd zal een reanimatie niet slagen. Een dergelijk besluit wordt, indien mogelijk, altijd besproken met de patiënt of zijn familie en vastgelegd in het medisch dossier.

Wilsverklaring of levensverklaring

Als u een wilsverklaring heeft opgesteld, bespreekt u deze dan met uw huisarts en informeer ook met uw behandeld specialist hierover.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen? Neem dan contact op met uw behandelend arts

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans

Mijntjongerschans.nl is het patiëntenportaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken. Hier is ook de afgesproken behandelbeperking inzichtelijk. Als de arts geen reden ziet om een beperking af te spreken, doet deze dit ook niet (bij vitale mensen jonger dan 70 jaar). Dit is beleid vanuit Tjongerschans.

Meer informatie

Als u over bepaalde onderwerpen meer wilt lezen, dan kunt u onder andere deze websites bezoeken of folders lezen:

- www.thuisarts.nl/e
- [KNMG folder: spreek op tijd over uw levenseinde](#)

DISCLAIMER

Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo weinig mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.

